

Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych

w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności - Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”, inwestycja A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”.

Kompetencje i wyzwania w zmieniającym się świecie

Magdalena Jelonek

Agenda

Rynek pracy i trendy,
które go kształtują

Przykłady

Kompetencje,
których
potrzebujemy

Co ma do tego
wszystkiego
edukacja
przedszkolna i
wczesnoszkolna?

Rynek pracy – trendy – technologie

Określenie trendów kształtujących 17 branż polskiej gospodarki

Analiza polskich oraz międzynarodowych publikacji dotyczących trendów oddziałujących na rynek pracy

Analiza raportów z badań BKL, BBKL I, BBKL II

Konsultacje podczas paneli eksperckich

Kodowanie, autokodowanie i redukcja danych (MAXQDA, Chat GPT 4)

RAPORT
Perspektywy rozwoju siedemnastu branż polskiej gospodarki

RAPORT
Trendy kształtujące polskie branże i kompetencje przyszłości. Perspektywa 17 branż

 Brzozowski Bilans Kapitału Ludzkiego

Analizowane branże

usługi rozwojowe	komunikacja marketingowa	motoryzacja i elektromobilność	moda i innowacyjne tekstyla	odzysk materiałowy surowców	gospodarka wodno-ściekowa i rekultywacja	handel	telekomunikacja i cyberbezpiecz.	nowoczesne usługi biznesowe
UR	KM	MOT	MOD	ODZ	GWR	HAN	CYB	NUB
FIN	ZDR	IT	BUD	CHEM	HQF	TUR	LOT KOS	
finanse	opieka zdrowotna i pomoc społeczną	informatyka	budownictwo	chemiczna	żywność wysokiej jakości	turystyka	przemysł lotniczo-kosmiczny	

Rynek pracy – kluczowe trendy

- Wpływ zmian technologicznych na rynek pracy jest **bezprecedensowy i zwiększa się**
- Z powodu samej automatyzacji pracy do 2030 r. praca ponad połowy osób w Europie znacznie się zmieni
- **Mniejsze zapotrzebowanie** na pracowników niskow kwalifikowanych
- **Kluczowe znaczenie** w kolejnych latach
- Tempo zmian będzie zależało od innowacji technologicznych, ale także czynników kulturowych i **decyzji politycznych**
- **Wpływ netto** na łączną liczbę miejsc pracy będzie **neutralny**
- Podwójna transformacja (*twin transformation*)

Rynek pracy – kluczowe trendy

- Na początku XXI wieku postrzegana pozytywnie i jako **proces nie do zatrzymania**
- Rosną w siłę tendencje ukierunkowane na **regionalizm i lokalność**
- Przekłada się na **umiędzynarodowienie rynków pracy i wzajemnych powiązań pomiędzy nimi** – tak na poziomie produkcji, łańcuchów dostaw, jak i mobilności pracowników
- **Zmniejszenie się populacji osób pracujących** – szacuje się, że do 2030 r. liczba osób pracujących spadnie w naszym kraju od 4 do 9%
- Starzenie się społeczeństwa – **wpływ na popyt i podaż pracy na rynku**
- Interakcja efektów ZD ze zmianami migracyjnymi

Rynek pracy – wybrane trendy międzybranżowe

Postęp
technologiczny

Cyfryzacja, rozwój
usług zdalnych
oraz wykorzystanie
analizy dużych
zbiorów danych

Rozwój e-commerce (B2C, B2B, C2C), wzrost znaczenia kanałów online do komunikacji z klientem

Cyberbezpieczeństwo

Wzrost wykorzystania infrastruktury obliczeniowej oraz systemów predykcyjnych do poprawy usług

Wykorzystanie wirtualnej oraz rozszerzonej rzeczywistości

Wykorzystanie sztucznej inteligencji oraz uczenia maszynowego

Rozwiązania integrujące informatyzację z komunikacją i łącznością, w tym chmurowe

TUR

HAN

ZDR

UR

FIN

HQF

KM

Wszystkie branże
(szczególnie: IT, FIN, GWR)

HAN

IT

ZDR

FIN

NUB

MOT

LOT
KOS

IT

KM

FIN

CYB

IT

CYB

GWR

FIN

KM

FIN

NUB

MOT

Rynek pracy – wybrane trendy międzybranżowe

Kompetencje przyszłości, których znaczenie wzrośnie w perspektywie 3 lat

Globalizacja
Zmiany demograficzne
Zrównoważony rozwój
Postęp technologiczny

Komunikacja, relacje, współpraca	Budowanie i rozwijanie relacji biznesowych				
	Współpraca w grupie				
	Praca z otoczeniem lokalnym i wielokulturowym				
	Biegłość w języku angielskim				
	Umiejętność pracy w zespołach interdyscyplinarnych				
Organizacja, zarządzanie, planowanie	Umiejętność pracy w stresującym i dynamicznym środowisku pracy				
	Dbanie o przestrzeganie przepisów i regulacji				
	Szybka adaptacja do zmieniających się warunków				
	Zarządzanie zmianą, w tym planowanie i wdrażanie zmian				
	Zarządzanie komunikacją w zespole				
	Przewidywanie i minimalizowanie ryzyka				
	Umiejętność poszukiwania możliwości optymalizacji w organizacji				
	Skuteczne zarządzanie sytuacjami kryzysowymi				
	Planowanie projektów i działań				

Kompetencje przyszłości, których znaczenie wzrośnie w perspektywie 3 lat

Globalizacja
Zmiany demograficzne
Zrównoważony rozwój
Postęp technologiczny

Kompetencje analityczne	Umiejętność analizy danych i podejmowania świadomych decyzji				
	Diagnozowanie potrzeb				
	Przetwarzanie i analiza dużych zbiorów danych				
	Interpretacja wyników badań i prowadzonych analiz				
Kompetencje cyfrowe	Umiejętność posługiwania się narzędziami informatycznymi				
	Kompetencje w zakresie digital marketingu				
	Innowacyjność i kreatywność w projektowaniu				
	Kompetencje w zakresie cyberbezpieczeństwa				
	Znajomość automatyki i robotyki				
	Umiejętność poszukiwania i wdrażania nowych rozwiązań technologicznych				

Kompetencje przyszłości, których znaczenie wzrośnie w perspektywie 3 lat

Globalizacja
Zmiany demograficzne
Zrównoważony rozwój
Postęp technologiczny

Rzeczpospolita Polska	Gotowość do rozwoju				
	Śledzenie nowości w branży, w tym trendów, technologii				
	Antycypowanie potrzeb i sytuacji				
Ochrona środowiska, zrównoważony rozwój	Wiedza z zakresu ochrony środowiska				
	Znajomość regulacji prawnych dotyczących środowiska				
	Umiejętność planowania działań proekologicznych				

Funkcjonowanie
w zmiennym
otoczeniu i
świecie

Komunikacja i
współpraca z
innymi

Rzeczpospolita
Polska

Świat VUCA / zmienność (*volatility*),
niepewność (*uncertainty*), złożoność
(*complexity*) i niejednoznaczność (*ambiguity*)

Kompetencje
analityczne,
weryfikacja
faktów

AI/ technological
literacy

Odporność

Świat BANI /B (Brittle) – kruchy,
A (Anxious) – niespokojny,
N (Non-linear) – nieliniowy,
I (Incomprehensible) – niezrozumiały.

Jak i czy w ogóle wczesna edukacja
może pomóc w przygotowaniu
człowieka do wyzwań przyszłości?

Szkoły poza horyzont

SZKOŁY POZA HORYZONT 2

O publikacji

Edukacja relacyjna w polskich
szkołach?

O czym jest publikacja (1)?

opowieść o
ludziach pełnych
chęci działania

11 szkół

społeczności
od 80 do 693
uczniów

małe i duże
miejscowości

odmienne
wyzwania

opowieść o
edukacji
relacyjnej

Wybrane inicjatywy (przykłady)

Jak rodzi się chęć
wspólnego działania

W jaki sposób
inicjatywa staje się
inspiracją dla innych
szkół i impulsem do
działania

Jak uczniowie stają
się odważnymi
ludźmi

Jak przestrzeń
sprzyja budowaniu
relacji/ Jak kształtuje
się wizerunek "fajnej
szkoły"

Jak przestrzeń
zmienia sposób
pracy (uczniów i
nauczycieli)

Jak tworzą się więzi
(ze społecznością
lokalną, uczniami i
rodzicami)

Edukacja relacyjna w praktyce – wybrane przykłady

Szkoła Podstawowa nr 27 im. Dzieci
Zjednoczonej Europy w Gdańsku

Zespół Szkolno-Przedszkolny
im. Marii Konopnickiej w Kamienicy

KOMUNIKACJA I WSPÓŁPRACA
KOMPETENCJE TECHNICZNE

Korytarz szkolny po rearanżacji (fot. Agnieszka Ćwik)

Edukacja relacyjna w praktyce – wybrane przykłady

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji
Królowej św. Jadwigi w Przyląkowie

FUNKCJONOWANIE W ZMIENNYM
OTOCZENIU I ŚWIECIE A LEŚNA
PEDAGOGIKA

W leśnym warsztacie (fot. Ewa Kaliszuk)

Zespół Szkolno-Przedszkolny
im. Marii Konopnickiej w Kamienicy

AI / TECHNOLOGICAL LITERACY

Edukacja relacyjna w praktyce – wybrane przykłady

Szkoła Podstawowa nr 1 im.
Armii Krajowej w Ostródzie

XV LO im. Narcyzy
Żmichowskiej w Warszawie

ROZWÓJ I TWÓRCZOŚĆ

Kompetencje uczniów

Kompetencje realizatora projektu

MAŁOPOLSKA
UCZY

Żmichowska śpiewa

Co łączy te inicjatywy?

Lider
Odwaga

Zaufanie
(także ze strony dyrekcji)

Relacje / więzi
„współodpowiedzialność”
(także rodziców)

Działanie
Uczenie się

Refleksja
Samoświadomość

Chce nam się chcieć. Nauczycielom, uczniom i nam, rodzicom (rodzic, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamienicy)

Dziękuję za uwagę

Magdalena Jelonek
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych UJ
jelonekm@uek.krakow.pl
m.jelonek@uj.edu.pl